

Лѣтопись по
ИпатскомѸ спискѸ.

Лѣтописець Руский съ Богомъ починаемъ. Отче благословен.

Повѣсть временныхъ лѣтъ черноризца Федосьева монастыря Печерскаго, откъдѸ есть пошла Руская земля и хто в ней почалъ пѣрвѣе княжити [и откъдѸ Руская земля] стала есть.

Се начнемъ повѣсть сню.

По потопись во 3-е сынове Ноеви роздѣлиша землю: Симъ, Хамъ, Афетъ. Яся вѣстокъ Симови: Персида, Ватръ, доже и до Индикія в долготѸ и в широтѸ и до НирокѸрия, якоже рещи отъ вѣстока доже и до полѸд(є)нья, и СѸрия, и Мидія, и Ефратъ рѣкѸ, и Вавилонъ, КордѸна, АсѸрианъ, Месопотамія, Аравія старѣйшая, ЕлѸманъ, Индіа, Аравна синая, КѸлини, Комагини, Финикія вся.

Хамови же яс(я) полѸденья часть: ЕгѸпетъ, Ефиопъя, прилежація къ Индомъ, дрѸгая же Ефиопъя, из неяже исходитъ рѣка Ефиопская Чермъна, текѸщая на вѣстокъ, Фива, ЛѸви прилежащи доже до КѸрния, Мармарія, СѸрите, ЛивѸи дрѸгая, НѸмидія, МасѸрия, Мавританія противѸ сѸщи Гадирѣ. СѸцимъ же къ востокомъ имать Килкию,

Літопис за
Ипатскимъ спискомъ

Літописець Руский з Богомъ починаемо. Отче, благослови!

Повісті врем'яних літ [Нестора] черноризця Федосієвого монастиря Печерського, звідки пішла Руська земля, і хто в ній найперший почав княжити, [і звідки Руська земля такою стала].

Тут почнемо повість оцю.

Після потопису-бо троє синів Ноевих, Сим, Хам і Афет, розділили [між собою] землю. Симові дістався схід: Персида, Ватр, аж до Індикія в довжину і до Нирокурія в ширину, так би мовити, від сходу аж до полудення, і Сурія, і Мідія, і ріка Євфрат, і Вавилон, Кордуна, Асуріани, Месопотамія, Аравія старійша, Елумаїс, Індія, Аравія сильна, Кулії, Комагини, вся Фінікія.

Хамові ж дісталася полуднева частина: Єгипет, Ефіопія, що прилягає до Інду, друга Ефіопія, звідки бере початок ефіопська ріка Чермва, що тече на схід, Фіва, Луві, прилягає аж до Курія; Мармарія, Суріте, Лівуї, Лівуї друга, Нумідія, Масурія, Мавританія, що напроти Гадирі. Із тих, що на сході, одержав Кілікію, Памфілію, Пасідію, Мосію, Лукаонію, Фругію,

Памфілію, Пасидію, Мосію, ЛѸкаонію, ФрѸгію, Камалію, Ликию, Карію, ЛѸдію, Масію дрѸгѸю, ТрѸадѸ, СолідѸ, ВифѸнію, старѸю ФрѸгію. И островы паки имать: Сардинню, Критъ, КѸпръ, и рѣкѸ ГионѸ, зовемѸю НилѸ.

Афетови же яся полѸнощная страна и западная: Мидія, ОлѸванія, Армения малая и великая, Каподокія, Фефлагони, Галатія, Кольхисъ, Воспорни, Меоти, Деревни, Сармати, Тавриани, СѸѸфия, Фраци, Македонія, Далматія, Молоси, Фесаля, Локрия, Пеленія, яже и Полопонисъ наречетъся, Аркадія, Ипиріноя, ИлѸрикъ, Словене, ЛѸхитія, Аньдріакія, Аньдрнатиньска пѸчина; имать же и островы: Британню, Сикелію, Євню, Родона, Хиона, ЛѸзвона, КѸфирана, ЗакѸньфа, Кефалиннія, ИфакинѸ, КеркѸрѸ, и часть Асійскія страны, и нарицаюмѸю Онню, и рѣкѸ ТигрѸ, текѸщую межн Миди и Вавилономъ; до Понетъского моря на полѸнощныя страны: ДѸнай, Днестръ, и Кавъкасийскыя горы, рекше Ѹгорьскыя, и оттѸда рекше доже и до Днепра; и прочая рѣкы: Десна, Припетъ, Двина, Волховъ, Волга иже идетъ на вѣстокъ въ часть СимовѸ. Въ Афетови же части сѣдитъ Русь, ЧѸдь и вси языць: Меря, МѸрома, Всь, Мордва,

Камалію, Лікію, Карію, Лудію, Масію другу, ТрѸаду, Соліду, Віфунію, стару Фругію. І острови одержав: Сардинію, Крит, Купр і ріку Гіону, поіншому — Ніл.

Афетові ж дісталися північні і західні краї: Мідія, Олванія, Армения мала і велика, Каподокія, Фефлагоні, Галатія, Кольхис, Воспорії, Меоти, Деревни, Сармати, Тавриани, Скуфія, Фраці, Македонія, Далматія, Молоси, Фесаля, Локрія; Пеленія, або ж Полопоніс, Аркадія, Іпіріноя, Ілурік, Словене, Лухитія, Андріакія, Андріатинське море; отримав також і острови: Британію, Сікелію, Євію, Родону, Хіону, Лізвону, Куфірану; Закунфу, Кефалінію, Іфакіну, Керкуру, і частину Азійського краю, що називають Онією, і ріку Тигр, що тече між Міді і Вавилоном; [і ті, що течуть] до Понтського моря в північних краях: Дунай, Дністр, і Кавкасійські гори, звані Угорськими, і звідти, кажуть, аж до Дніпра; та інші ріки: Десна, Припеть, Двіна, Волхов, Волга, що плине на схід у володіння Симові. В Афетовій же частині сидять русь, чудь і всі народи: меря, мурома, весь, мордва, заволочська чудь, перм, печера, ям, югра, литва, зимігола, корс,